

Čís. 15994.

Manžel usmrčené manželky nemá nároku na náhradu škody vzešlé mu tím, že se zvýšily výlohy spojené s vedením domácnosti a výchovou dětí.

(Rozh. ze dne 1. dubna 1937, Rv I 1340/35.)

Srv. rozh. č. 10452, 9937, 9706, 9532 Sb. n. s.

Žalobce se na žalované porodní asistentce, jejímuž nedovolenému zákroku přiřítal smrt své manželky, domáhal též placení důchodu 300 Kč měsíčně jako náhrady vzešlé mu zvýšením výloh spojených s vedením domácnosti a výchovou dětí. Žaloba byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, n e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Jde o otázku, zda žalobce patří k osobám, které mohou vyvozovati pro sebe nárok na náhradu škody vzniklé jim z usmrcení jeho manželky. Okruh osob oprávněných požadovati v takovém případě náhradu škody na škůdci omezuje § 1327 obč. zák. na osoby, o jejichž výživu měl usmrčený podle zákona pečovati; jen osoby tam uvedené mohou požadovati na škůdci náhradu toho, co jim na výživě ze zákona ušlo. Už z toho vyplývá, že nemá nárok na náhradu škody, vzniklé mu smrtí osoby ten, komu před usmrcením konala bezplatné služby v domácnosti, neboť nejde o ušlou výživu. Manžel nemá podle zákona nárok na výživu vůči manželce, její smrtí mu tedy neušlo nic na výživě ze zákona. Další náhradní nárok mu zákon nepřiznává a proto nemá manžel ani nárok na náhradu zvýšeného nákladu spojeného s vedením domácnosti a opatrováním dětí.

Čís. 15995.

Odpovědnost advokátů.

Žaloba na náhradu škody proti advokátovi, jenž opomněl dáti na prodávané nemovitosti knihovně zajistiti právo bytu, jest předčasná, vykonává-li oprávněný ve skutečnosti své právo. Nedostatek knihovního zajištění může býti po případě v budoucnosti pramenem znehodnocení řečeného práva.

(Rozh. ze dne 1. dubna 1937, Rv I 2058/35.)

Podle přednesu žalobců koupil první žalobce v roce 1929 od Antónína M. pozemky. Jednání o uvedené koupi se dělo u žalovaného advokáta. První žalobce pověřil žalovaného sepsáním kupní smlouvy tak, že měl býti zapsán jako vlastník kupovaného domu č. 202 Ferdinand G. a jako vlastník pozemku se stodolou Josef G., na kterémžto pozemku měl býti vystavěn dům (nyní č. 226). Žalovaný dostal dále příkaz, aby

dal vložiti pro oba žalobce na tento budoucí dům č. 226 v P. služebnost doživotního práva bytu. V době udělení příkazu byl dům bez břemen. Žalovaný dal podle příkazu vložiti jen vlastnictví pro Josefa G. na dům č. 226, opominul však provésti příkaz o zápisu práva služebnosti pro žalobce. V roce 1933 přišli žalobci na to, že právo bytu jim není vloženo. Při vyjednávání opominul žalovaný poučiti strany, že dokud dům není vystavěn, nemůže naň býti vloženo právo bytu, po případě že by byl mohl dáti vložiti právo bytu na budoucí dům na základě předloženého náčrtku. Dále opominul přesvědčiti se o pokroku stavby a zjistiti okamžik vhodný k vkladu práva bytu. V každém případě by mohlo právo bytu býti vloženo po prvních dvou hypotékách po 100.000 Kč a v té době by mělo právo bytu ještě nějakou cenu. V roce 1933 však, když žalobci zjistili, že jejich právo bytu není vloženo, byl dům předlužen, takže by vklad byl nyní bez účinku a bezcenný. Ježto žalovaný doznal, že se mu tak stalo nedopatření, odpovídá nyní za škodu vzniklou žalobcům tím, že nebylo vloženo právo bytu, neboť převzaté právní jednání neprováděl s potřebnou péčí. Žalobci za řízení připustili, že dosud skutečně právo bydlení na nemovitosti Josefa G. vykonávají. Nižší soud žalobu zamítly.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Žalobci, domáhající se na žalovaném náhrady škody podle §§ 1012 a 1299 obč. zák., měli prokázati, že žalovaný jako jejich zmocněnec porušil povinnosti uložené mu ustanovením § 1009 obč. zák. po případě že jako znalec (§ 1299 obč. zák.) nevynaložil povinnou opatrnost a bedlivost, dále že jim byla způsobena škoda a konečně, že mezi bezprávným jednáním nebo opominutím žalovaného a škodou žalobcům vzniklou je příčinná souvislost. Jakmile jeden z těchto předpokladů není splněn, nemůže se nárok na náhradu škody potkati s úspěchem. Žalobci tvrdili v první stolici, že sami byli zmocniteli žalovaného, třebaže trhová smlouva měla býti sepsána jménem jejich syna Josefa G., jenž pouze formálně měl vystupovati jako kupující, a nabídli o tom důkaz svědectvím Antonína a Julie M. Odvolací soud zjistil, že písemnou informaci dal Josef G., čímž patrně pokládal již za vyvrácené tvrzení žalobců, že sami byli zmocniteli žalovaného, pročež nepovažoval ostatní důkazy žalobci nabídnuté za potřebné. S tímto názorem nelze ovšem souhlasiti, poněvadž skutečnost, že písemnou informaci k smlouvě dala třetí osoba, nevylučuje, že žalobci sami udělili žalovanému určité příkazy pro něho závazné a naznačili mu, čeho vůbec chtěli dosáhnouti, pověřující žalovaného právníckou činností k tomu potřebnou. Tyto skutečnosti nižšími stolicemi nebyly zjištěny. Ale tato vada nevyžaduje doplnění řízení, poněvadž nižší soudy správně uznaly, že žalobou nutno v každém případě zamítnouti, ježto z možného zavinění žalovaného — i kdyby bylo zjištěno — žalobcům dosud škoda nevznikla. Jak žalobci výslovně připustili, vykonávají doposud skutečně právo bydlení na ne-

movitosti Josefa G. To, že žalobci tak mohou činiti toliko na základě osobního nároku, ale pro nedostatek knihovního zajištění bez věcného práva k nemovitosti, nesnižuje nynější hodnotu tohoto práva, nýbrž může býti jen pramenem budoucího znehodnocení. Právo bydlení je nezpeněžitelné a nemůže jako osobní právo na jinou osobu býti převedeno. Dokud tedy žalobci toto právo skutečně vykonávají a vykonávatí mohou, neutrpěli škody, které by se mohli na žalovaném domáhati, pročež jejich žaloba byla právem zamítnuta.

Čís. 15996.

Podmínkou nároku ze správy (§ 932 obč. zák.) jest vadné splnění úplatné smlouvy. Nepřijal-li kupitel dodané mu zboží jako smluvní plnění, nepřísluší mu nárok ze správy (na slevu kupní ceny), nýbrž jen práva vyhrazená v čl. 355 obch. zák., jsou-li (tu předpoklady uvedeného předpisu.

(Rozh. ze dne 1. dubna 1937, Rv I2181/35.)

Firma H. C. M., společnost s r. o. v H., s níž byl žalovaný v obchodním spojení, dodala žalovanému na jeho objednávku roku 1931 různé zboží, zejména rákos k výrobě košíkářských výrobků za 1.391.50 ŘM. Dva až čtyři dny po obdržení zboží, jež neodpovídalo co do jakosti objednanému zboží, neboť jeho hodnota byla proti prvotřídnímu zboží o 25% menší, poslal žalovaný reklamace týkající se vady zboží. V jedné reklamaci bez data prohlásil žalovaný, že zasláný rákos je velice bezvadný (správně vadný), ponejvíce rozdrčený, není hladký a že ho proto nemůže k výrobě potřebovati a dává jej k dispozici, že by však zboží převzal, kdyby mu byla poskytnuta přiměřená sleva. I v další reklamaci bez data setrval žalovaný na tom, aby prodatelka se zbožím jinak nakládala anebo mu oznámila, kterou slevu by mohla povolití. Přesto však mu nebyla sleva poskytnuta. Žalovaný poté část dodaného mu zboží spotřeboval (zpracoval) a slíbil zažalovanou pohledávku, jež byla žalující straně postoupena, zaplatiti. Ježto tak ne učinil, domáhá se žalobkyně jako postupnice žalobou zaplacení kupní ceny za dodané zboží v částce 1.391.50 ŘM. Oba nižší soudy uznaly podle žaloby.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání, a uvedl v otázce, o níž jde, v

důvodech:

Z reklamací žalovaného vysvítá, že žalovaný vůbec odmítl přijmouti zasláné zboží jako splnění sporné objednávky a že pouze pro případ poskytnutí nějaké slevy byl ochoten je převzítí a podržeti. Sleva nebyla mu ani podle jeho vlastního přednesu povolena, nabídka po té stránce jím učiněná nebyla tedy přijata, pročež jeho prohlášení neznamenalo nic jiného, než že dodávku nepřijímá jako splnění smlouvy.